

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 24 STYCZNIA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Peterzburg dnia 14go Stycznia v. s.

Od Naczelnego wodza Armii Jenerała Infanteryi Hrabiego *Barclay de Tolli*, wydane zostały w armiach następujące rozkazy:

Dnia 16go Grudnia, w głównej kwaterze Do-nauschingen.

„Przy wkroczeniu do *Szwajcaryi*, albo do *Francyi*, wszyscy PP. Naczelnicy, mają szczególny obowiązek obiać i wrazić w podległych sobie: że pierwsze z tych Państw iest z nami Sprzymierzone; do ostatniego zaś wchodzimy, nie dla zemsty nad nieprzyjaciółmi Rossyi, ani dla zawojuwania, ale iedynie dla pozyskania powszechnego pokoiu, tak pożądanego od samych Francuzów, i tak długo burzonego przez Cesarza *Francyi*. Jestem zaufany, że PP. Dowódcy wojsk uczują sami, iak wiele pomyslny skutek tego zbawiennego zamiaru *Nay miłościwszego Naszego Monarchy* zależyć będzie od postępowania żołnierzy, i przyjacielskiego ich obeyścia się z mieszkańcami: a zatem nie wątpię, że każdy z nich użyje wszelkich zależących od niego sposobów i środków, dla odwrócenia od mieszkańców tego kraju, wszelkich gwałtów i ucisków, tak szkodliwych powszechnym i dobroczynnym zamiarom, i tak niesławnych dla wojowników, których mężtwu i bohaterskiej stałości świat będzie winien przywrócenie pokoiu. W Wojskach dobrze urządzonych, żaden przypadek nie może usprawiedliwiać grabieży, gwałtu i nieposłuszeństwa; a zatem postanawiam sobie za nieodmienne prawo, naymniejsze pobłażenie naczelnika, albo też samowolny postępek człowieka niższej rangi, karać nieodzownie według wszelkiej surowości praw przepisanych na taki przypadek.

Dnia 18go Grudnia, główna kwatera Neustadt.

„Wojownicy! zwyciężywszy nieprzyjaciela powszechnej spokojności, staliście się celem podziwienia i naśladowania dla wszystkich. Przewagą waszej prawicy Cesarz Francuzów utracił niezmierne swoje siły, i z nimi wszystkich swoich Sprzymierzeńców. Narody całej prawie *Europy*, które się niedawno zbierały pod jego chorągwiami dla swego własnego, i reszty świata uiarzmienia, łączą się już z Wami, broniąc dawnej swobody i szczęścia swojego. Same nawet Ludy, berłu iego poddane, — sami Francuzi oczekują od was oswobodzenia od jarzma, które ich uciska. Tak iest, Waleczni wojownicy! — Pokonałście wszystko, i nie zostaje wam, tylko otrzymać ieszcze zwycięztwo nad samą żądzą Panowania Władcy Francuzów; nie zostaje wam, tylko udarować Świat pokoiem, i otoczonym iego wdzięcznością powrócić na łono ukochanej Ojczyzny. Wchodząc z takim zamiarem w granice *Francyi*, celem naszym być powinno ulżenie, nie zaś pomnożenie nędzy i ucisków tej krainy. Powinniśmy okazać iey mieszkańcom, że ieden tylko honor do nich nas przyprowadza. Męztwo i wielkość duszy były zawsze pierwszym zaszczytem wojowników — Męztwo i wielkość duszy wsławić was powinny na tej nowej drodze do nieśmiertelności. Przekonani o potrzebie i pożytkach karności wojennej, i tu ią zapewne w całej ścisłości zachowacie, przydając przez to nowy promień do sławy Waszej. Lecz gdyby, nad moją nadzieję, znaleźli się wpośród was tacy, którzyby nie pomniąc na honor i obowiązek stanu, oczernili się swawolą, gwałtami, i w ogólności arbitralnym traktowaniem mieszkańców, ci iako burzyciele dobrego porządku, i

przeciwnicy powszechnego dobra, bez żadnego względu oddani będą pod sąd sprawiedliwości. (z *Pocz. Pótn.*)

St. Peterzburg dnia 10go Stycznia v. s.

Dnia 2go b. m. IMPERATORSKA Publiczna Biblioteka, na pamiątkę *Naylaskawszego* odwiedzenia, którym *Nayiaśniejszy PAN* w roku przeszłym 1812, w tymże dniu zaszczyć ią raczył, uroczystym sposobem otworzona została, z pociechą i radością wszystkich miłośników nauk i oświecenia. To otworenie odbyło się w obecności JW. Ministra Narodowego oświecenia, Aktualnego Taynego Konsyliarza, Hrabiego *A. K. Razumowskiego*, Członków Rady Państwa, Senatorów, Ministrów, wielu innych znakomitych obojey płci Osób, iakoteż Członków Zgromadzeń Uczonych, Urzędników, i innych przyjaciół Nauk. Dyrektor tej Biblioteki, Tayny Konsyliarz, *Olenin*, nayprzód w krótkiej mowie wymienił uczynione przez Zwierzchność tej Biblioteki przygotowania do publicznego iey otworzenia. Potem Bibliotekarz, Nadworny Konsyliarz *Krassowski*, czytał napisany przez siebie, *Krótki wykład powszechnych korzyści z rozszerzonych poznań człowieka*. — Następnie rozdane były Osobom przytomnym postanowione z *Naywyższej woli* prawidła dla odwiedzających ten zbiór Xiąg szacowny, w językach, Rosyjskim, Łacinskim, Niemieckim i Francuzkim, tudzież rachunek z zarządzania Biblioteką za 1808, 809, 810, 811 i 1812sty. Potem Pomocnik Bibliotekarza Assesor *Kolleski Gniedycz*, miał rozprawę o przyczynach wstrzymujących postęp naszej *Literatury*, a Konsyliarz Tytularny *Kryłow*, czytał napisaną przez siebie wierszem *Baykę*, pod napisem *Nurki*, w której Autor okazał istotne pożytki oświecenia. Nakoniec JW. Minister oświecenia Narodowego ugoszczał przywoicie Osoby przytomne. — Tak więc, to otworenie do powszechnego użycia IMPERATORSKIEY Biblioteki Publicznej, spełniło dobroczynne zamiary *Nay miłościwszego Naszego Monarchy*, przez pomnożenie exystujących w Rossyi do nabycia oświecenia licznych środków, tém nowym i obfitym źródłem poznań ludzkich. (z *Gaz. Pótn.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Królewiec dnia 23go Stycznia n. s.

W Kiel d. 15go Stycznia zrana o godzinie 4tej, Pokoy między *Szwecyą i Danią* podpisany został. Wszyscy zgadzają się powszechnie, że warunki iego są następujące:

Dania dla *Szwecyi* odstępuje *Norwegii*, otrzymując w zamian *Pomeranią Szwedzką* i milion talarów. *Anglia* niepowraca wprawdzie Floty, ale oddaje wyspy, *St Thomas i St Croix*, tudzież obowiąznie się wypłacać subsidium 200,000 funtów szterlingów, dla utrzymania korpusu posiłkowego 10,000 ludzi, który *Dania* do wojsk Sprzymierzonych przyłącza. (*Zusch.*)

Kiel dnia 14go Stycznia n. s.

Po rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich z *Danią*, w dniu 16tym b. m., gdy *Duńczykowie* opuścili cały ład stały, który przez wojska Sprzymierzone został osadzony, Gabinet *Duński* wysyłał kilku Parlamentarzystów, i prosił nakoniec o Paszporta dla *P. Burke*, który iako Pełnomocnik *Króla Duńskiego* miał się udać do *Kiel* dla traktowania o pokoy: albowiem *Król Duński* postanowił nakoniec przyjąć ofiarowane mu zasady. Paszporta natychmiast zostały dla *P. Burke* wydane, wstrzymano wszystkie kroki nieprzyjacielskie, i od kilku dni w głównej kwaterze czy-

nią się układy o pokoy. Już nie tylko główne warunki iego są umówione, ale nawet ułożone wszystkie punkta przedugodne, i nie masz więcey żadney wątpliwości, że pokoy z *Danią* jutro, albo pojutrze ogłoszony zostanie. (*Zusch.*)

Paryż dnia 21go Grudnia n. s.
(z *Monitora*)

Wczoray dnia 30go Grudnia o godzinie 2giey, N. Cesarz i Król na swoim Tronie, od Xiążąt, Ministrów, Wielkich Urzędników, i t. d. otoczony, przyjmował Senat. — Hrabia *Lacepede* Prezydent Senatu, podał Cesarzowi następny adres:

„N. Panie! — Senat przynosi W. C. M. hołd swojego pełnego uszanowania poddaństwa, i swe dziękki, za ostatnie uwiadomienia, które za pośrednictwem Kommissyi otrzymał. W. C. M. przyjmiesz propozycye swoich nieprzyjaciół, które mu ieden z iego Ministrów w Niemczech będący przesłał. (*ma to być Baron St. Aignan, który się w Gotha dostał Sprzymierzonym w niewolę*). Jakiż mocniejszy dowód mógłbyś dać swojej skłonności do pokoiu. — Rozumiałeś zapewne N. P. że każda moc wzrasta w siły, gdy sama sobie zakłada granice, i że sztuka uszczęśliwiania Ludów, jest pierwszą polityką Monarchy — Senat składa ci za to dzięki w imie Francuzkiego Ludu. — W imie tegoż Ludu dziękniemy ci za stosowne środki obrony, które ma przedsięwziąć twoja mądrość dla upewnienia pokoiu. — Nieprzyjaciół wkroczył w nasze granice. Zamierza on sobie przedrzeć się aż w środek naszych Prowincyi. Francuzi, którzy pod twoją wodzą, iedno tylko serce i interes mieć będą, okażą bez wątpienia swą stałość. Państwa równie iak ludzie mają dni swojej załoby i dni swojego szczęścia; w wielkich tylko okolicznościach uczymy się poznawać wielkie Narody. — Nie, nieprzyjaciół nie rozszarpie tej piękney Francyi, która od 14 wieków utrzymała się z chwałą wpośród tylu przemian losu, i która, na korzyść nawet sąsiedzkich narodów, tak znakomitą była częścią w polityczney równowadze *Europy*. Jej stałość i uczucie honoru, są tego rękojmią. — N. Panie, przez ostatnie usiłowanie otrzymay pokoy, ciebie i Francuzów godny. Takie jest życzenie Senatu, życzenie Francyi, życzenie i potrzeba całego rodu ludzkiego.

Na tę mowę Cesarz dał następną odpowiedź:

„Wruszony iestem temi uczuciami, iakie mi oświadcacie. Z Aktów Dyplomatycznych, których wam udzielić rozkazałem, widzieliście, co czynię dla otrzymania pokoiu. Nie żal mi tych ofiar, których wymagają podane przez nieprzyjaciół, a przezemnie przyjęte warunki. Szczęście Francuzów iest iedynym celem moiego życia. Tymczasem wiele naszych Prowincyi: *Bearn, Alsacya, Franche-Comté, i Brabant* zostały od nieprzyjaciół napadnione. Głos wołający o pomoc, który się teraz z każdej części Familii moiej odzywa, rozdziera mi serce. Wzywam Francuzów z *Paryża, z Bretanii, z Normandii, z Szampanii, i z innych Departamentów* na ratunek ich braci. Czyżbyśmy mogli ich zostawić nieszczęśliwemu losowi? Pokoy i oswobodzenie Francuzkich Prowincyi ma być iedynym hasłem naszym. Jeżeli lud w massie powstanie, tedy nieprzyjaciół nas opuścić muszą. — Postanowiłem zawrzeć pokoy na zasadach przez samego nieprzyjaciół podanych. — O odzyskaniu naszych dawniejszych zdobyczy i zawoioowań nie iest więcey mowa. (*z G. Ryski: Zusch.*)

Kassel dnia 8go Stycznia n. s.

Xiąże dziedziczny *Sasko-Weymarski*, przybył tu dnia wczorayszego ze swoim orszakim. Dziś oczekujemy tutaj regimentu *Leyb-grenadyerów* *Saskich*, i wielu innych korpusów tego woyska.

Wczoray weszła pierwsza kolumna *Saskiego* korpusu, w której znajduie się batalion *Xiążęcy Sasko-Weymarski*. Woyska te zostały w mieście, i w okolicy rozkwaterowane.

— 10go Stycznia —

Wczoray przybył tu piękny regiment *Leyb Kirysyerów*, ieden regiment *huzarów*, i ieden *ułanów*; *grenadyerowie* *gwardyi*, kilka regimentów *piechoty*, i nader znaczna ciężka i lekka *artyllerya* woyska *Saskiego*. (*z Gaz. Berl.*)

Berlin dnia 18go Stycznia n. s.

Dzisiaj za chwałebne zdobycie przez woyska 4go korpusu armii *Pruskiej* twierdz *Szczecina, Torgawy, i Wittenberga*, we wszystkich kościołach téy Stolicy złożono Panu Zastępów uroczyste dziękczynienie.

Przyprowadzono tu z *Lipska* 2 Jenerałów *Francuzkich* w niewoli woienney *Guyton i Xaintrailles*. — Przybył także transport 58 *Officerów* i 1,194 ludzi woysk *Francuzkich* zabranych w twierdzy *Wittenbergu*. (*z Gaz. Berlin.*)

Wittenberg dnia 16go Stycznia n. s.

Czwarty korpus *Pruskiej* Armii, potrafił w krótkim przeciągu czasu dać chlubne dowody swojego męztwa i miłości ku Ojczyźnie, zdobywając trzy należycie uzbroione i nayuporczywiey bronione twierdze. *Szczecin*, nastreczył tym woyskom sposobność okazania swey wytrwałości w ponoszeniu trudów ośmio-miesięcznego oblężenia. — *Torgawa*, którą *Napoleon* uważał iako twierdzę iego panowania w północnych Niemczech, i którą niesłychanym kosztem i użyciem wszelkich sposobów sztuki obwarował, poddała się we 12ście dni po otworzeniu paralelli, a załoga pomimo nayuporczywszey obrony, przeświadczona o przewyższającym męztwie woysk oblegających, przyjęła niewolę woienną. — Nakoniec *Wittenberg* upadł po iednym z najsławiejszych w dziejach woiennych oblężeniu. Uzbroiony aż do zbytku, broniony przez liczną i zdrową załogę, miał naczelnego odważnego i walecznego wodza, i w murach swoich iednego z pierwszych *Inżynierów* *Francuzkich*. Wysokie wały, zalane fossy, nasrożone palissady, i mnóstwo innych warowni, zdawały się czynić niepodobnym zdobycie tej twierdzy, zwłaszcza w tej porze roku, która wszelkie przykopy i zbliżenie nie zmiernie zatrudniała. Lecz waleczność oblegających (tu wyliczone są regimenta liniowe i milicyi) pokonała wszelkie zawady, wzgardziła wszelkiem niebezpieczeństwem. Równie śmiało iak biegle rozporządzenia *Półkownika Inżynierów* *Plauzen*, przyprowadziły nas w kilku dniach, pod nieustającym ogniem nieprzyjaciół, aż do pokrytej drogi, a w ten czas męztwo żołnierzy i ślepa ułość w mądrości naczelnego wodza, przywiodły do skutku ten szturm świetny, przez który twierdza została zdobyta. Wołając, *niech żyje Król!* woyska przebyły fossy, wały i palissady; co zaś iest naypiękniejszym w tym szturmie, iest, iż żaden mieszkaniec skrzywdzonym, ani zrabowanym nie był; żaden z nieprzyjaciół nie poniósł śmierci, ani rany, który o przebaczenie prosił. (*z Gaz. Berlin.*)

Burg dnia 12go Stycznia n. s.

Już od 8miu dni, wiele woysk z korpusu oblegającego *Torgawę*, stanęło pod *Magdeburgiem*. — Przed trzema dniami *Francuzi* z dwóch bram tej twierdzy, zrobili wycieczkę, mało iednak przez to zdobyć mogli żywności, albowiem wszędzie pobici i rozproszeni, aż do bram *Magdeburga* ścigani byli. — Przed ośmiu dniami 4,000 *Rosssyan*, około *Magdeburga*, przeszli do *Hamburga*. (*z Gaz. Berlin.*)

Jedenaste doniesienie od Armii *Szląskiej*.

Kreutznach 4. Stycznia n. s.

(Lubo to doniesienie Urzędowe zawiera opis znaniomych już wypadków, umieszczamy je tu iednak dla utrzymania ciągu historycznego zdarzeń)

Feldmarszałek Blücher postanowiwszy rozpocząć rok 1814 i nową kampanią przejściem przez *Ren*, wydał potrzebne do tego rozporządzenia. Jenerał, Hrabia *St. Priest* zebrał woyska swoje pod *Erenbreitszteynem*, i kazał w nocy z ostatniego Grudnia 1813 na pierwszy *Stycznia* 1814 przeprowić się części iego, a Jenerałowi *Bistramowi* uderzyć na okopy nieprzyjacielskie na przeciw *Lan* założone. Zdobyto je po nieznanym odporze, poczem Jenerał *Bistram* posunął się do *Koblencz*, zdobył to miasto, zabrał 4 dział, i więcey iak 500 nieprzyjaciół w niewolę.

Jenerał *piechoty* *York* zebrał woyska swoje pod *Kaub*, kazał *piechotę* przewieść na statkach, i zachwyć *zniecka* nieprzyjacielskie czaty. Po krótkim odporze zajęto *Bacharach* i *Oberwesel*, a potem rzucano pontony przy zamku zwanym *Alte-Pfale*, leżącym na kępie w środku *Renu*; trudności w zahacze-

niu mostu nie dozwolili przechodzić po nim, aż dopiero w dniu 2gim Stycznia zrana. Jenerał *Hinerbein* wyparłszy nieprzyjaciela z *Reinbellen* i *Waldalgesheimu* dnia 2go Stycznia, wkroczył do *Kreutznach*, Jenerał *York* udał się za nim z całym korpusem.

Dywizya nieprzyjacielska pod wodzą Jenerała *Riccard*, która osadziła *Ren* od *Moguncyi* aż do *Koblentz*, usiłowała utrzymać się przy mieście *Zimmern*; lecz Pułkownik, Hrabia *Henkel* pociągnawszy ku temu miastu, kazał w nocy wysadzić bramy, i wszedł gwałtem do miasta. W różnych utarczkach zabrano 200 jeńców.

Jenerał *Baron Saken* zebrał wojsko swoje pod *Manheimem*, gdzie nieprzyjaciel na przeciw uścia *Nekalu* założył mocny okop, opatrzone ostrosłupami, i mający 4ry działa i dwie haubice. Jenerałowie *Sass* i *Taliesen*, przeprawiwszy się na statkach okop ten szturmem zdobyli. Dowodzca, 7miu Oficerow i 500 żołnierzy; oraz działa dostały się w ręce nasze. My przy tém piękném natarciu, utraciliśmy do 200 ludzi w zabitych i ranionych, lecz nieprzyjaciel więcej.

Baron Saken pociągnął z korpusem swoim ku *Frankental* i *Worms*. Pruski Jenerał *Biron* Xiążę *Kurlandski*, wysłany od niego dla otworzenia przez *Alzei* związków z korpusami *Yorka* i *Langerona*, napadłszy nieprzyjaciela w *Alzei*, wyparł go z tamtąd i poymał mu w niewolę iednego Podpułkownika, 5ciu Oficerow, i więcej iak 120 żołnierzy, a oraz zdobył ieden woz prochowy. W tym samym czasie Jenerał *Maier Karpow* odprawił utarczkę iazdy pod *Mutterstadt*, w której rozpedzono i zrabano 7dm nieprzyjacielskich szwadronow; poymano w tey rozprawie 5 Pułkownikow, 22 Oficerow i 198 jezdzcow. — Jenerał *Langeron* dnia 3go b. m. zdobył *Bingen*, i popędził nieprzyjaciela ku *Moguncyi*; strata iego nie znaczna. Jenerała *Olshuziewa* raniła kula kartaczowa, lecz rana nie jest niebezpieczna.

Tak więc nieprzyjaciel w przeciągu trzech dni utracił 15 dział, i przeszło 1,500 ludzi. Armia Szląska w dniu 4 Stycznia zajmuie *Kray* między *Mozełą* i *Manheimem*. *Moguncya* odcięta iest już od Państwa Francuzkiego, a wojsko Francuzkie cofa się wszędzie szybko ku rzece *Saare*.

Wojsko sprzymierzone przyimowane wszędzie z największą radością. Niemieccy mieszkańcy lewego brzegu *Renu*, nie wyrodzili się ieszcze w czasie dziewiętnastuletniej niewoli; pokazują oni wszędzie ducha i wolę prawdziwych Niemcow. Celnicy, wszyscy rodem Francuzi, pouciekali zewsząd, a *Feldmarszałek* przywrócił już stosunki handlowe z prawym brzegiem, co wielką mieszkańcom sprawiło radość.

(z *G. War.*)

z *Frankfortu* (nad *Menem*) dnia 4go Stycznia n. s.

Wyszedł tu urzędownie plan połączenia Władców Niemieckich, w przysposobieniu źródeł do nakładu wojennego; główna treść iego iest następująca: Obowiązują się Władcy Niemieccy, którzy odstąpili od Związku *Reńskiego*, oprócz dawanych przez nich *Kontyngensów*, obmyślić kredyt w miarę ogólnych dochodów ich krajów, podług przyjętych zasad, lub podług ilości dusz. Na ogół summy wydadzą spólnie główną obligacją, w której obowiązują się solidarnie wypłacić każdy w 24ch trzy-miesięcznych terminach, a więc w przeciągu lat 6ciu, zaciągniętą ilość; tak, że pierwszy termin wypłaty, przypadnie w rok po wydaniu obligacyi. Za szczególną hipotekę tey obligacyi podają *Sprzymierzone* *Mocarstwa Niemieckie* dochody krajowe i dobra korony, a rzeczywiste uiszczenie długu, zapewniają nawet przez traktaty. Główna obligacya wydana będzie w częściowych: na 5,000, 2,000, 1,000, 500, 200, 100 i 50 złotych (zapewne *Ryńskich*) na ukaziciela, i przynosić będzie 6 od sta procentu. *Rossya*, *Austryja*, i *Prussy*, biorą z ogółu po $\frac{5}{16}$ części, *Szwecya* zaś $\frac{1}{16}$. Jeżeli *Hannover* przystąpi, otrzyma tyle obligacyi, ile wyda z swej strony; podobnież *Bawaryja* i *Wirtemberg*. Takimi obligacyami czynić będą *Sprzymierzeni* wypłaty, do iakich się zobowiązują, a w mieście od teatru wojny niezbyt oddalonym, ustanowioną będzie *Kommissya* mająca czuwać nad

ściśłem uiszczeniem opłat, przez *Sprzymierzone* *Mocarstwa* czynić się mających, i która wykupować będzie w gotowiznie, i niszczyć obligacye przez loteryą z kolei do zapłaty wychodzić mające.

W tych dniach przejeżdżał tędy *Rossyyski* *Minister Policyi* *Balaszów*, z *Londynu* do głównej kwatery. (z *Gaz. War.*)

z *Lubeki* dnia 3go Stycznia n. s.

Podróźni, którzy tu przybywają z *Altony*, opowiadają okropne szczegóły wypędzenia mieszkańców *Hamburga* z tego miasta. W dniach 24tym i 25tym zeszłego miesiąca, otwarte były bramy dla wygnańców, od 10tej zrana, do drugiej po południu. Wszystkich wypuszczano, lecz nikogo nie wpuszczano, a kto usiłował dostać się ubocznymi drogami do miasta, ten został pochwycony, i pod sąd wojenny oddany. Wiele osób wywlekano w nocy z łóżek, zamykano w kościołach, a nazajutrz wypędzono z miasta. Między temi było wielu zamożnych mieszkańców, którzy opatrzyli się dostatecznie w żywność, a których majątek i zapasy zagrabionemi teraz zostały. Wypędzono już do 30,000 dusz, nie miało teraz zostać więcej w *Hamburgu*, iak 40,000, na których spadły wszystkie ciężary. — *Giełdę* zamieniono w stajnię; inne publiczne gmachy, na podobny temu obrócono użytek. Z *Kościółów* nawet, dwa tylko do nabożeństwa pozostały. *Zagrabiono* wszystkie zapasy drzewa, a nawet statki z *Elby*. *Przedmieście* *Hamburgerberg* całkiem zniszczone; podobnież ogrody, posady, domy letnie i t. d.

Altona nie iest osadzoną; wiele mieszkańców obawiając się samowładności *Dawousta*, ucieka za *Elbę*.

Podług innych doniesień, już do 35,000 mieszkańców, częścią dobrowolnie wyszło, częścią gwałtem wypędzono z *Hamburga*. — *Przednie* czaty *Sprzymierzonych* stały nad *Zielonym Stawem*, pod wiatrakiem *Wandsbeckim*, pod *Barnbek*, *Winterhude*, *Eppenhof*, *Embsbüttel*, i t. d. Nad *Stawem* zwanym *Złodzieyskim*, znaczna zaszła walka. — *Spodziewają* się powszechnie w *Hamburgu* przypuszczenia szturm.

(z *Gaz. Berlin.*)

Ze *Lwowa* dnia 11go Stycznia n. s.

N. Królowa Sycylijska, stanęła tu dnia wczorajszego. *Korpusy* milicyi *Miejskiej* stały w parady na rynku, a przed *Arcy-Biskupim* pałacem, gdzie *N. Królowa* wysiadła, stała kompania półku piechoty. — Na wschodach powitały ją wszystkie *Władze* *Cywilne* i *Wojskowe*. *Wieczorem* raczyła *N. Królowa* zaszczycić obecnością swoją teatr, gdzie ją wśród odgłosu trąb i kottów nader licznie zgromadzona publiczność okrzykami radości powitała. *N. Królowa* zabawi się nieiaki czas w tutejszym mieście.

(z *Gaz. War.*)

z *Berna* dnia 9go *Grudnia* n. s.

Dnia 24go, zaszła tu odmiana *Rządu*: *Wielka Rada* złożyła woję *Władze* *Rządowi*, który *exystował* do 1789 roku; zniósła akt pośrednictwa, ile się to tyczy *Kantonu Bernenskiego*, a oraz uwolowała od przysięgi urzędników. Tegoż dnia członki *wielkiej* i *małej Rady*, przywrócili dawny *Rząd* miasta i *Rzeczypospolitey Bernenskiej*, a w *Kantonach* *Watskim* (*Waadt*) i *Argawskim*, nakazali oddać kassy, zbrojownie, zapasy i t. d. urzędnikom *Bernenskim*. Tymczasowie poruczono zarządzanie *Kommissyi*, której członkiem iest także *Landaman* *Wattenwyl*, prócz tego mianowano *Wydział* *Konstytucyyny*, którego *Prezydentem* iest *Soltys* z *Mylinen* (*Mülinen*)

Wyszła tu odezwa względem odrodzenia się naszey wolności, następującej treści: „Na co, naglenni przemocą od czasu iey rozpostarcia się, musieliśmy pozwolić, to wam wierni i kochani, iest aż nadto wiadomem. Nasz kraj winien także składać swoje dziękczynienia oswobodzicielom *Europy*, *Mocarstwom* *Sprzymierzonym*, iż może teraz znowu w nieprzerwaney spokojności, czynić zabiegi około leczenia ran swoich. Znosi się akt pośrednictwa, a w iego miejsce ukończyć należy dzieło, zaczęte 1802 roku, z szlachetną spokojnością, stałym umysłem, i bez wpływu iakichkolwiek namiętności. „

(z *Gaz. Warsz.*)

z *Zurychu* dnia 31 Grudnia.

Terazniejsze okoliczności zrzuciły, jak widać powszechną odmianę w kraiu naszym. Zwołani do *Zurychu* Posłowie Kantonow zaprosili przez trzech z grona swego deputowanych, byłego Landamana *Redynga* z *Szwitz* Burmistrza *Psister* z *Szaszhuzy* i byłego Landamana *Arnolda* z *Ury* — Zgromadzono Radę *Zurycką*, aby piastowany od wieków z chwałą i użytkiem oyczyny dyrektoryat związku znowu przyjęła, co Burmistrz i Rada uczynić przyrzekli. W teyże chwili zgromadzeni u Landamana Posłowie z *Zurychu*, *Ury*, *Szwitz*, *Zug*, *Glarus*, *Bazylei*, *Fryburga*, *Szaszhuzy* i *Appenzel* podpisali zasadę nowego związku. Zapewniają sobie wierność związkową, radę i pomoc; wzywają nie obecne jeszcze kantony dawniejszego i późniejszego związku, aby przyłączyły się do nich, oświadczając, iż w nowym związku nie mają miejsca nie zgodne z prawami wolnego ludu stosunki poddaństwa. Nakoniec dawnemu zwierzchnictwu w *Zurych*, polecili zawiadywanie ogólnemi sprawami aż do przyszłego stałego urzędzenia stosunkow związku. Po południu podpisali także to pismo Posłowie z kantonow *Lucerneńskiego*, *St-Galskiego*, *Argawskiego*, *Turgawskiego* i *Watskiego*. W wieczor przyjechali jeszcze do *Zurychu* Posłowie z *Solury* i *Gryzonii*; nie dostawało już tylko Posłów z *Tessynu*, *Unterwaldu* i *Berna*. (G. War.)

WIADOMOSCI ROZMAITE

— Ostatnia *Gazeta Frankfortska*, z powieści iednego znakomitego podróżnego, który przejeżdżał z *Londynu*, donosi, że *Lord Wellington* dnia 10go, 11go i 13go Grudnia, uderzył i pobił znowu *Soulta*, a opasawszy *Bayonę* dziesięcią tysiącami żołnierzy, poszedł na przód z wojskiem całym dla zbliżenia się ku *Armii Sprzymierzonym*.

— Oddział *Francuzki*, który czynił obróty na *Bredę*, powróciwszy pod *Antwerpią*, i połączony z większą częścią załogi tego miasta, stanął obozem w jego okolicach. To obozowanie w porze zimowey, okaznie ducha mieszkańców *Antwerpii*: *Francuzi* czują, iak wielkie byłoby niebezpieczeństwo zostawać w mieście przy zbliżeniu się *Sprzymierzonych*. W *Antwerpii* nie zostało tylko 1,200 ludzi na załodze.

— *Sprzymierzeni* złożyli w *Freyburgu* wielką radę, której owoce, bez wątpienia, nie bawnie dojrzeją. *Lord Castlereagh*, był tam spodziewany, mówi także, iż *Caulincourt* przyjeździł od *Napoleona*, lecz wkrótce na powrót odiechał.

— W *Tyrolu* obecność wojsk *Austryackich*, przywróciła spokójność — Dowódcy rozruchów przekonani, iż *Austria* nie pochwała ich kroków, wrócili do swoich powinności.

— Rozchodzi się pogłoska, która się wkrótce zapewne sprawdzi, że *Lugdun* (*Lion*) i *Nancy*, są w rękę *Sprzymierzonych*. (z *Zusch*.)

— *Twierdza Nowy-Bryzak*, wraz z warownią *Mortier*, już dnia 4go *Stycznia* była zupełnie opasana. Załoga iey składa się od 400 do 500 ludzi wojska regularnego, z 5,000 *Włóścian* nieubranych i niewyćwiczonych tworzących, tak nazwany hufiec: przy działach są artylleryści morscy. W *Zamku Mortier* zaledwie jest 250 ludzi.

— *Gazeta Tyrolu* południowego pod dniem 27. Grudnia, donosi, że od przybycia *Feldm. Bellegarde*, panuje wielki ruch w *Armii Włoskiej* — Postawiono trzy mosty na *Adydze*. Przybycie tego Wodza, sprawiło wielką radość w mieszkańcach byłych *Prowincyi Weneckich*: jest on im z kampanii 1799 znany, był *Wielkorządcą* tych *Prowincyi*, zna ięzyk, i jest bardzo uprzejmym.

— Według doniesień urzędowych, wojska *Sprzymierzone* we *Francyi* około dnia 6go *Stycznia* n. s. zajmowały następne pozycye: lewe ich skrzydło opieraiać się o *Genewę*, i zajmując przechody przez góry *Jura*, *Simplon*, i *So Bernarda*, dochodziło do *Besansonu*: środek posuwał się ku źródłom *Mozelli* w górach *Wogezu*, *Alsacyą* od *Lotaryngii* dzielących;

korpusy *Jenerałow Wrede* i *Wittgensteina*, zajmowały całą *Alsacyą*, *Armia Szląska* osadziła kray między *Sarą*, *Mozellą* i *Renem*, aż do *Coblenu* — Niżej *Renu* miasto *Bonna*, było w rękę *Sprzymierzonych*, a *Jenerał Bülow*, *Graham* i korpus *Saski* postępowali od *Bredy* ku *Antwerpii* i *Bruxelii*: kilka twierdz na ziemi *Francuzkiej* już było w mocy *Sprzymierzonych*; *Gwardye* i wielkie rezerwy stały jeszcze w *Szwajcaryi*, a część wojsk dążyła przez *Szwajcaryą* ku *Włochom*.

— Zapewniaia, że *J. K. Wysokość Xże Szwedzki*, oświadczył, iż za 14 dni na czele 60,000 wojska stanie nad *Renem*.

— W *Sztokolmie* krąży w ięzyku *Francuzkim* kopia następnego listu jeszcze w *Grudniu* pisanego:

Móy kochany *Oskarze*!

„*Niegdyś* *Lubeczanie* pomogli *Gustawowi I.* do powrócenia wolności *Oyczyźnie* swojej — *Wypłaciłem* teraz ten dług *Szwedów* — *Lubeka* jest wolną — *Miałem* szczęście oswobodzić to miasto bezkrwi przelewem. *Ta korzyść* jest miłszą memu sercu, niż byłaby wygrana walney bitwy, gdyby to nawet najmniejszy ludzi kosztować mogło. „

„*Jak* szczęśliwi iesteśmy, kochany *Oskarze*, gdy też ludziom oszczędzić możemy. *W* ten czas tylko sprzyia nam sen spokojny. *Gdyby* się wszyscy ludzie o tej prawdzie przeświadczyli, nie byłoby na świecie *Zdobyców*, i narody byłyby tylko przez prawych *Królow* rządzone — *Jutro* wyruszam do *Oldelslohe*, pioutrze póyde, gdzie mnie bieg wypadków powoła. *Czynię* wszystko dla pozyskania największego moiey *oyczyźnie* dobra. *Za* nadgrode nic więcej od niey nie żądam, tytko aby ciebie, móy kochany *Synu*, wspierała w tém wszystkim, co dla iey dobra i pomysłności przedsięwzemiesz — *Twóy* dobry *Oyciec*.”

Karol Jan.

D. 7 Grudnia 1813 w *Lubecie*.

— Donoszą z *Bremem* dnia 4go *Stycznia*, że liczba mieszkańców *Hamburga* przeznaczonych na opuszczenie miasta dnia 19go Grudnia, wynosiła już 53,000 o-ob.

— *Miasto Wiedeń*, wysłało do *Cesarza* *Deputacyą* z powinszowaniem temu *Monarsze* otrzymanych zwycięstw.

— W *Wiedniu*, w roku przeszłym w okręgu miasta i przedmieść, umarło 7,345 mężczyzn, 5,260 kobiet, wszystkiego 12,971 osob (456 mniej niż w roku 1812). Liczba urodzonych wynosi 12,741, z których 6,257 męskiey, a 5,864 płci żeńskiej (787 więcej w niż roku 1812) *Zaszlubionych* par 1973 (581 mniej niż w roku 1812). *Rzecz* godna uwagi, że w liczbie umarłych, jest tylko 13 na ospę.

— Donoszą z *Wrocławia* pod dniem 12 *Stycznia*, że *Jenerał Laplane*, dowodzący w twierdzy *Głogowie*, użył najdzielniejszych środków do utrzymania swojej załogi w zupełney niewiadomości wypadków wojennych i politycznych, i że daremne były wszelkie usiłowania i odezwy dowodzącego korpusem oblegającym, aby *Jenerał Francuzki* wojska *Niemieckie*, których kraie są w otwartey wojnie z *Francyą* z twierdzy wypuścił, lub bezczynem zostać dozwolił. *Gdy* te sposoby nieskutkowały, wynaleziono umyślnie gatunek rac, za których pomocą w nocy z 29go na 30 Grudnia, około 3,000 sztuk gazet, proklamacyi i innych pism publicznych do twierdzy wrzucono. Dnia 5go *Stycznia*, okazał się już skutek tego kroku, kiedy *Komendant Frankfortskiego* wojska *Hrabia Heusenstam* twierdzę opuścił, i do oblegających przybył. *Major* artylleryi *Saskiey Hochszteilen*, oświadczył także *Jenerałowi Laplane*, iż stosunki iego *oyczyzny* niedozwalaiają mu więcej *Francyi* służyć. (z *Gaz. Berlin*.)

— Donoszą z *Warszawy* pod dniem 18tym *Stycznia*, że tam przybył *Jenerał Francuzki Rapp*, który był *Gubernatorem Gdańska*, i że w témże mieście znajduje się *Jenerał dywizyi Puthaud*, który się pod *Löwenbergiem* w *Szląsku* dostał w niewolę.

Nowe Xiążki

2 W Drukarni Józefa Zawadzkiego Typografa Uniwersytetu wyszła Rozprawa pod tytułem „*Mémoire sur l' Origine et la Nature de la plique Polonoise, lu à la Seance Litteraire privée de l' Université Imperiale de Vilna le 15 Janvier 1814. par Joseph Frank Conseiller de College, Prof. de Medicine Pratique, Chevalier de l' ordre de St. Vladimir. &c.*”

Autor rozprawy przebiegłszy, w szybkim rzucie oka, najsławniejsze o tej chorobie mniemania, podaje własne, na długiej obserwacji i rozległej jego w tym kraju praktyce oparte, iż choroba zwana popolicie *Koltun* (plica polonica) jest wyrodem innej znanej pod imieniem *trąd* (Lepra), która w XIII. wieku straszliwie w Europie rozszerzona, w różnych krajach rozmaicie przeobrażone zostawiła ostatki.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE

3 Za Dekretem Remissyjnym Sądu Głównego Litewsko-Wileń: 2go Departamentu wszyscy Kredytodawcy i pretensorowie jakiegokolwiek stosunku do majątku JO. Xżney Maryi z XXżąt Sapiehow Puzyriny Star: Szatarnickiej mieć mogący, do realizowania onych stawac powinni w jednym naznaczonym Sądzie Ziemi: Wileń: że więc takowa Sprawa w Kandencji Trzykrólskiej Roku terażniejszego 1814. z porządku wołania Regestrow przypadnie i ostatecznie rozpoznana będzie, ażeby wszyscy Kredytodawcy i Pretensorowie sub amissione Cause w tymże Sądzie Ziemi: Wileń: stawali, niniejsza trzykrotna podaje się Awizacya.

3 Sąd Taxatorsko - Exdywizorski za Dekretem Ziemi: Pttu Słoni: ad fundum Dóbr Iwaszkiewicz w Pttcie Wołkowyskim położonych przez W. Wincentego Strawinskiego byłego V. Marszałka Słonińskiego pod Konkurs Kredytodawców na wieczystą Taxę i Exdywizyą oddanych, na termin Dekretowy, to jest: dzień 29. Mscia Decembra roku 1813. zehbrany, po ufundowaniu w dniu tymże Aktu swoiego, następnego dnia 30. w tym pierwiastkowym zjeździe swoim, przy wyięciu z pod Tradycyjnych Possesyw Sched, i ustanowieniu nad całemi Dobrami Administracyi, wyznaczając Geometryczny wymiar, komportacye, Akta Inkwizycyi, Kalkulacyi i Weryfikacyi z załatwieniem dalszych Akcessoryjnych wypadkow, zadercydował, Dzień pierwszy Julii roku idącego 1814. wadle Greckiego Kalendarza na powtórny Zjazd oznaczył - A dla małego na czas Akcessoryjny Wierzycieli zehbrania się, aby na przyszłym terminie wszyscy Kredytodawcy i Pretensorowie ku jednoczasowey rozprawie sub amissione swoich pretensyw stawili się sami, lub przez swych Plenipotentow, Awizacyą po Aktach Słoni: Wołkow: et stiam przez Gazety publiczne zadeterminował - Jaka z polecenia

namienionego Sądu rozsyłając i do Gazet podając podpisuję - Dat Roku 1814. Mscia Januar: 3. dnia. Jan Kazimierz Remberowicz Sąd Taxatorsko - Exdywizor: Regent.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski majątności Białozorowa i Folwarku Jotayn w Pttcie Upitkskim W. Ludwika Sopocki Sędzięgo b. Ziemi: Kowień: przewodnictwem Remissy Sądu Głg Lit: Wileń: w Ruieszcze 1812 Maia 21 Dyllacyiny wyrok załatwiwszy finalną rozprawę do dnia 5 8bra tegoż Roku był odłożył - Jakowemu zamiarowi, gdy przeszkody Kraiowe założyły tamę; dopiero przeto tenże Sąd daley kontynuować przedsięwzięcie, i pomimo wydane Wierzycielom obwieszczenie, osobno ieszcze wszelkich WW. Pretensorow przez Kuryera Lit: zawiadomia że w dniu 18 Februar: Roku idącego nie zawodnie w majątku Białozorowie Sądy swe złoży i ostateczne rozpoznanie sub Amissione nie iawionych pretensyi dopełni.

1 Na skutek Dekretu Remissyjnego Sądu Głg 2go Departamentu Guber: Lit: Grodzień: w dniu 17 Xbra 1813 Roku zapadłego, zawiadamiają się Kredytodawcy, i z jakiegokolwiek tytułu do funduszow i majątku JW. Jozefa Bułharyna Marszałka Pttu Pruzan: i Kawalera mogący mieć pretensorstwo; oraz Debitorowie do teyże massy dłużni i do odpowiedzi ulegający: że naznaczony powyższą Remissją, Sąd Taxatorsko - Exdywizorski na dniu 1 Marca teraz: 1814 Roku ziechać ad fundum Dóbr Czachca w Pttcie Pruzan: leżących jest obowiązany; oraz że przy usatysfakcyonowaniu wszelkich realnych i dowiedzionych należności przez JW. Marszałka Bułharyna zawinionych sposobem wieczystey Taxy i Exdywizyi; przeciwnie na niestawiających i nie dowodzących swey należności Kredytodawców, zapisać Amissyą, a na Debitorach również nie iawiających się, sądzić ostatecznie wykazane na nich zawinienia, tenże Sąd Exdywizorski ma poleconym. Dat 1814 Januar: 4 dnia.

Jako Plenipotent podpisuję. Stanisław Zadarnowski.

3 Roku 1814. Januarii 14 Michał Kościakowski Deputat Wywodowy, Alexy Marszałkowicz Wilkonir: Kościakowscy Bracia, wszystkich swoich Wierzycieli, tak Tabellą przez Oycę naszego Ignacego Kościakowskiego Mar. Wilkomir. podanych, iako też nazfych własnych wiadomiamy - Lubo Dekretem Sądu Głg Departamentu 2go Litt. Wileń: Roku nie dawno ominionego 9bra 29 dnia, ogłoszonym Exdywizyą dóbr Ponedela i Popiela, ze wszystkichmi attynencyami, dla satysfakcyi JWW. i WW. Kredytodawców, respective działu i Tabelli, została przeznaczoną - Jednak niechęć wierzycielom swoim, w ich pretensyach przewłoki dalszey czynić, a mając prawdziwe chęci do oddania każdemu to się przynależzy, z iednym dniem 1go Januarii do majątku Ponedela przybyłemi, iako to z JWW. Strutyńską Jenezałową, Matką naszą - Opiekunami wieletnich Kościak-

kowskich Chor: z WW. Komarami Pułkownikami, Kuszelewskiemu Starostami, Komorowskiemu vice Mar. i Sędz. Pietkiewiczami Prezydentami, Toplickiemu Sędz. Kupciami Szam: Marcinem Kościółkowskim Por. Ancyporowiczem Deputatem Wywodowym, Kilmowiczem Prezyden. z Karpuzkiem Skarbnikiem Lidskim, oraz innemi za wdaniem się W. Siesickiego Podkom: Wilkomir: Szanownego ze wszech miar Obywatela, układy przynoszące spokojność i pewność poczyniliśmy. Ich kredyta to na ziemi Dziedzictwem wybytey. Jako też pod zastawney oddaney ulokowanemi zostały. Drugich zaś wierzycieli, nie mogąc łaskawego przybycia doczekać się, wzywamy i prosimy, aby w każdym dogodnym sobie czasie, raczyli do dóbr naszych Poniedela, lub Popiela przyjechać, albowi też umocowanych przystać, a każdemu według jego wyboru, po opłacie zaległych procentów, ziemię nam pozostającą za należność oddamy, za cierpliwość JW.W. Kredytorom, a za pracę poniesioną W Siesickiemu Podkom: wdzięczność i podziękowanie oświadczając, o skutecznienie naszego postanowienia upraszamy, i aby wszyscy mogli o rzetelnych chęciach wiedzieć, przez Gazetę zawiadamiamy.

3 Petronella z Bięnkiewiczow Kościółkowska Deputatowa Wywodowa Pttu Wilkom: przez niniejszy wyrzeczny Dokument, w ogóle i w szczególe zawiadamiam każdego w teni — Lubo Dekretem Kompromisarskim: Roku 1811 gbra 30 dnia w Poniedelu ogłoszonym na meżu moim Michale Kościółkowskim miałem sumnę zasądzoną, i przez Tradycją wyekwowaną w całej pretensyi na tychże Dobrach zostałam opartą — Jednak dostrzegając, iż JW.W. i WW Kredytorom, tak Oycę naszego Tabelią podanym, iako też przez Męża moiego zawinionym, nie miała przez to w odbiorze swej należności czyniła się przewłoka — oddając zatem Szanownych Wierzycieli to nieukontentowanie — a przestając na tym, co wydziałem Naywyższej Opatrzności, i łaską Rodziców Dobrodzieiow, do sukcesowania przyjdzie — nie tylko i wyż namienionego Dekretu Kompromisarskiego skutkow, lecz całej tymże wyrokiem łączoney dla mnie summy na zawsze odstępuję i wyrzekam się — Maiątek Poniedel z pod Tradycyi uwalniam — wszystkim Kredytorom, lokować się na onym dozwalam — Dekret Kompromisarski, i za onym nastają Tradycją, kafsunię, i z ksiąg w całości eliminuję, i w tym celu niniejszy wyrzeczny Dokument, dla dobra Wierzycieli ustanawiający się, do akt Powiatowych oddając, własną ręką podpisuję — Datr 1814 Januaria 14 dnia w Poniedelu. Petronella Kościółkowska.

WEZWAŃIE

1 Zyczący podjąć się i pojechać do St. Peterzburga Maystrowie, zdolni do zaprowadzenia fabryki papiernianey, iako też Maystrowie umiejący robić fajans, albo kamienne naczynia, tudzież umiejący mielnik, któryby umiał utrzymać w porządku Tartak, i Młyn pyłowy, mają się iawić dla uczynienia Kontraktu na zaufek przeciwko Kardynalii w Domu Kromana po Numerem 112, i pytać się o W. Sowietnika Kolleskiego Sakera.

LICYTACYA.

1 W skutek Delegacyi Magistratu Grodzień: pod

dniem 18 Xbra przeszłego 1813 Roku nastaley. Ja niżej wyrażony Urzędnik tegoż Magistratu, Licytacyą publiczną Kamieniczki w Mieście Grodzie przy Ulicy Mostowey położoney za Nr: 753 o iednym piętrze, w terminach 22 i 31 Januar: oraz w dniu 25 Mscia Lutego idącego 1814 Roku w tymże Mieście Grodzie odbywać będą — Yże w tym ostatnim dnia 23 Lutego terminie taż Kamieniczka naywięcey z Konkurentow dającym wyprzedaną zostanie, do którego i opłata poszlin od summy do Skarbu należney jest przywiązana, dla wiadomości o tém kaźdego, niniejszą do Gazety Kuryera Lit: podaie awizacyą — Dział się w Grodzie 1814 Roku Januar: 16 dnia. R. M. Gr. Tobiasz Hausmann.

DONIESIENIA.

3 Izaak Sznierowicz Tabelski, mam honor uwiađomić Powszechność, iż mieszkam w Kamienicy JXX. Franciszkanow pod Dzwonnicą w Wilnie u W. JP. Gawrońskiego Adwokata, gdzie przy sposobie Prassy, Tynktory, Ramy i dalsze Warstwy Farbiarskie, a przeto stałem się zupełnie zdolnym do farbowania Sukna, Materyi, Bawełnicy, i t. d. na rozmaite kolory, oraz włosy Końskie na Pons — Nadto trafiam z materyi przez wilgoć będące plamy, nie zmieniając kapitalnego koloru wymiować, więc któryby z JW.W. i WW: Obywateli miał co do ufarbowania, smiało oddać może, gdyż wszelką tak co do sztuki i umiejętności farbowania, iako też pewności dać się mającey rzeczy do farby, zupełną na siebie zajmuję — Jeżeli przychodnie Cudzoziemcy znajdują względy, tedy Ja w tutejszym urodzony Kraiu i do oświadczeniem nauczoncy, spodziewam się pierwsze znaleźć, za które starać się będą bydź dogodnym, a zatem o przystarczenie do farbowania Sukien, Materyi i t. d. nowych lub starych dopraszając się podpisuje się. Izaak Sznierowicz Tabelski Fabr: Wileń.

4 Niżej podpisany uwiadamia tych wszystkich którzy sobie zyczą nabydź Towarow znajdujących się w Rydze w Domie W. Doktora i Sowietnika Somera, iako to: Korzennych, Aptekarskich, i Farb w różnych naylepszych gatunkach, że się one za cenę naypomniejszą przedaia.

Jan Chrystyan Weichler.

3 W Domu W. Święcickiego na Skopówce znajduje się Karwa poczwurna na Angielskich Rysorach do sprzedania ceną czer: złt: 60.

3 JPan Józef Chodzkiewicz raczy przybydź do Mieszkania czyli Sklepu moiego w Donu Felcobra a odbierze Zegarek Repetier Srebrny skradziony, którego według opisaniamy danego od właściciela, przytrzymałem. J. Sawicki Zegar: M. U. W.